

Mělník

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Mělník

Nadmořská výška: 215 m n. m.

Počet obyvatel: 18 727

Adresa URL: www.melnik.cz

Okres: Mělník

GPS souřadnice: 50.353902N, 14.481781E

První pís. zmínka: 1274 (750 let)

PSČ: 276 01

Památky a zajímavosti Mělník

Dominantou města je zámek. Prošel složitým stavebním vývojem. Při jeho postupné přestavbě se vystřídalo několik stavebních slohů od románského až po barokní. Od roku 1753 jsou majiteli zámku Lobkowiczové, kteří již od minulého století zpřístupnili veřejnosti galerii, v níž se nacházejí exempláře dobového nábytku a bohatá sbírka obrazů známých mistrů. Pod celým zámkem, s výjimkou severního křídla, se nacházejí rozsáhlé vinné sklepy, v jejichž prostorách se konají ochutnávky vín.

<http://www.lobkowicz-melnik.cz>

Další památkou je městská radnice. Na místě dnešní radnice stávala původně rychta, přestavěná na konci 14. století v gotickém slohu. Přípomínkou na tuto stavební etapu je zbytek kaple sv. Barbory s arkýřem. V průběhu staletí došlo k řadě přestaveb od renesanční, přes barokní až po poslední výraznou úpravu z konce 30. let 20. století, kdy se radnice spojila v jeden architektonický celek se dvěma sousedními domy. Veřejnosti je od jara do podzimu zpřístupněn také radniční dvůr, kde příjemně šumí fontána původní mělnické kašny, která sem byla přenesena z náměstí. Jedná se o původní kašnu, přenesenou v roce 1893 z náměstí Míru. Kašna stála nedaleko studny ze 14. století, hlubokou 60 m, která bývala do 19. století jediným zdrojem pitné vody pro město. Dnes je studna zakryta dlažbou a místo, pod níž se nachází, je vyznačeno bílým kruhem a nápisem STUDNA vedle současné kašny. Za zmínku stojí i Prašná brána. Pražská brána je jedinou dochovanou bránou z bývalého městského opevnění, které bylo budováno od 13. století. Brána, zachovaná v podobě z doby kolem roku 1500, sloužila ke střežení města od jihu (od Prahy). Na severu tuto funkci plnila dnes již neexistující brána Labská. Dnes je v ní umístěna galerie, kavárnička a čajovna. Pravidelně jsou zde pořádány výtvarné a hudební akce. Nejzachovalejší úsek hradeb s jedinou dochovanou baštou se nachází v Jungmannových sadech. K opevnění patřila také Vodárenská věž, původně předsunutá hláska, tyčící se nad Podolskou úžlabinou. Později plnila funkci vodojemu.

Ve městě nalezneme také regionální muzeum Mělník, sídlí v nově rekonstruovaném objektu bývalého kapucinského kláštera, původně měšťanského domu, jehož počátky lze položit do 2. poloviny 14. století. V muzeu se nachází stálá expozice, v níž může návštěvník nahlédnout do středověkého města i všedního života obyvatel venkova, prohlédnout si měšťanský i venkovský interiér a lidovou architekturu. Milovníci přírody se v přírodovědné části mohou seznámit s chráněnými územími Mělnicka a nahlédnout do biotopů. Expozice vinařství, jedné ze specializací muzea, je rozdělena do dvou částí. První představuje cenné památky vinařského cechu a předměty dokumentující výrobu a

konzumaci vína, druhá, instalovaná ve středověkých sklepech, je věnována sklepnímu vinařství. Prohlídka sklepů může být završena ochutnávkou vín české vinohradské oblasti (výběr z cca 40 druhů). V prostorách muzea mají návštěvníci i možnost občerstvení v útulném interiéru kavárny či na parkánu, který byl v minulosti součástí středověkého opevnění města. Nová stálá expozice Regionálního muzea Mělník, umístěná v Ostruhové ulici čp. 59, prezentuje vývoj dětského kočárku od druhé poloviny 19. století do konce šedesátých let století dvacátého. Jednotlivé exponáty, které jsou veřejnosti představeny ve stylizovaných dobových interiérech a exteriérech, tvoří základní historickou vývojovou řadu dětských kočárků - od košatiny s loukoťovými koly a kočárků s tříkolovým podvozkem až po módní hit druhé poloviny šedesátých let minulého století - kočárek na vysokých kolech. Expozice je doplněna loutkovými kočárky, které vždy věrně kopírovaly módu kočárků pro děti a řadou dobových hraček a vozítek.

S církevních památek jsou nejznámější kostel sv. Ludmily, kostel sv. Vavřince a kostel Čtrnácti svatých pomocníků.

Kostel sv. Ludmily se nachází na bývalém pražském předměstí. Byl postaven z odkazu mělnické měšťanky Anny Hronkové v roce 1583. Na místě, kde kostel stojí, přenocovala podle pověsti sv. Ludmila po přijetí křesťanské víry. Mělníci však tehdy byli ještě pohané a kněžnu do města nepustili. V parčíku vedle kostela, kde byl původně hřbitov, se nachází dřevěná zvonice, která sem byla přenesena roku 1895 z národopisné výstavy.

Kostel sv. Vavřince byl součástí augustiniánského kláštera založeného na Pšovce roku 1268 (zrušen 1789). Kostel byl opakovaně vypleněn - roku 1421 či 1611. Následovala barokní obnova, která určuje jeho dnešní podobu. Po povodni roku 2002 prošel kostel rozsáhlou rekonstrukcí, jež odkryla prvky z počátků jeho existence, např. gotické sedile či sanktuarium. Na výzdobě kostela se stejně jako na jiných místech v Mělníku podílel Karel Škréta.

Kostel Čtrnácti svatých pomocníků se nachází na mělnickém hlavním náměstí. v těsném sousedství bývalého kapucínského kláštera (dnes sídla Regionálního muzea). Kostel byl vybudován v letech 1752 - 3 řádem kapucínů. Průčelí kostela tradiční kapucínské dispozice zdobí obraz sv. Františka z Assisi. Jako řádový sloužil kostel do roku 1950, kdy zde byl zrušen klášter. Dodnes kostel střeží Pražské Jezulátko, paládium zdejších kapucínů.

Spolu se zámek tvoří dominantu města Chrám sv. Petra a Pavla. Z původně románské stavby z přelomu 10. a 11. století byl chrám přestavěn koncem 15. století Johannem Spiessem z Frankfurtu ve stylu pozdní gotiky. Za ojedinělou v Evropě lze považovat polychromní výzdobu gotické klenby presbytáře z r. 1533. Monumentální prostory kostela slouží kromě církevních také kulturním účelům. V letním období jsou zde pořádány chrámové koncerty.

